

21. 10. 2015

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Pozor na technické předpisy a jejich možnou nevymahatelnost

V České republice můžeme narazit na předpisy technického charakteru, které jsou sice platné a účinné a tedy na první pohled závazné, ale přesto nejsou vůči jednotlivcům právně vymahatelné. Jak je to možné? Postačí, pokud takový technický předpis nebyl řádně notifikován Evropské komisi podle příslušných evropských norem. Tato skutečnost přitom může hrát klíčovou roli například při posuzování povinnosti takovými technickými předpisy se řídit, nebo oprávněnosti správních úřadů uložit správní sankce za jejich případné porušení.

Notifikační povinnost vůči Evropské komisi

Notifikační povinnost vůči Evropské komisi vychází ze směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 98/34/ES o postupu při poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů a pravidel pro služby informační společnosti. Tato směrnice je implementována do českého právního řádu prostřednictvím zákona č. [22/1997](#) Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, v platném znění, a na tento zákon navazujícího nařízení vlády č. [33/2002](#) Sb., o postupech při poskytování informací v oblasti technických předpisů, technických dokumentů a technických norem.

Podle této legislativy je Česká republika, jakožto členský stát Evropské unie, v zásadě povinna oznamovat Evropské komisi veškeré návrhy technických předpisů, které má v úmyslu přijmout. Návrhy těchto technických předpisů tedy musí být oznámeny ještě před tím, než projdou celým legislativním procesem a nabudou platnosti a účinnosti.

Smyslem a účelem notifikace je prevence a ochrana před vznikem národních předpisů, které by mohly narušovat volný pohyb zboží a služeb v rámci Evropské unie. Členský stát, který takto oznámí návrh technického předpisu Evropské komisi, je povinen dodržet tzv. dobu pozastavení prací na přijetí dotčeného technického předpisu (stand-still period), tj. po tuto dobu nesmí pokračovat v legislativním procesu a návrh příslušného technického předpisu přijmout. Po tuto dobu má Evropská komise a ostatní členské státy příležitost dávat své připomínky k návrhu technického předpisu, přičemž navrhující členský stát je povinen tyto připomínky v rámci přijímaného návrhu zohlednit.

Co jsou to technické předpisy?

Technické předpisy ve smyslu citované evropské směrnice lze charakterizovat jako předpisy, které se týkají průmyslově vyrobeného výrobku, zemědělského produktu anebo tzv. služby informační

společnosti. Lze je přitom rozdělit do čtyř základních kategorií.

První kategorií jsou tzv. technické specifikace, což jsou předpisy, které se týkají výrobku jako takového. Jde např. o charakteristiky výrobku, jako jsou úroveň jakosti, ukazatele vlastností, bezpečnost nebo rozměry, ale také požadavky na označení a balení tohoto výrobku.

Druhou kategorií jsou předpisy upravující další požadavky kladené na daný výrobek, které ale nespádají do první kategorie technických specifikací. Jde zejména o takové předpisy, které mají za cíl chránit spotřebitele a které obsahují požadavky související se zohledněním výrobku po jeho uvedení na trh. Jde například o legislativu upravující užití příslušného výrobku spotřebitelem, nebo podmínky recyklace či likvidace výrobku.

Třetí kategorií technických předpisů jsou předpisy upravující požadavky přístupu k tzv. službám informační společnosti a jejich poskytování. Služby informační společnosti jsou definovány jako služby, které jsou poskytovány za úplatu, na dálku, elektronicky a na individuální žádost příjemce služeb. Pod tuto kategorii je tedy možné podřadit veškeré předpisy, které regulují tzv. e-commerce, neboli služby poskytované prostřednictvím internetu.

Čtvrtou kategorií jsou pak ty předpisy, které zakazují výrobu, dovoz, prodej nebo používání určitého výrobku nebo zakazují poskytování nebo využívání určité služby informační společnosti.

Z výše uvedeného vyplývá, že rozsah těchto technických předpisů je poměrně dost široký.

Na které technické předpisy se notifikace vztahuje?

S určitými výjimkami se notifikační povinnost vztahuje na všechny návrhy technických předpisů, a to bez ohledu na jejich právní sílu. Může jít tedy o předpisy v podobě zákona, podzákoné právní předpisy (nařízení vlády či vyhlášky ministerstev), ale také různé technické normy či standardy.

Notifikační povinnosti přitom může podléhat i takový návrh vnitrostátního předpisu, který obsahuje „technickou“ část pouze okrajově. Může se tedy stát, že takovou normou podléhající oznamovací povinnosti může být i právní předpis, který na první pohled jako technický předpis příliš nepůsobí.

Z podstaty věci se samozřejmě notifikační povinnost nevztahuje na takové technické předpisy, které v sobě implementují příslušnou evropskou legislativu či mezinárodní dohody.

Další významnou výjimkou je teritoriální účinnost těchto předpisů. Definičním znakem technického předpisu je jeho platnost v celém členském státě nebo alespoň v jeho větší části. A contrario lze tedy dovodit, že ostatní předpisy s menší teritoriální účinností notifikaci nepodléhají. V této souvislosti je však třeba podotknout, že evropské právo zakládá notifikační povinnost všem technickým předpisům vydávaným vyššími územními samosprávnými celky (tedy kraji), včetně hlavního města Prahy.[1] Jako příklad lze uvést nedávné pozastavení tzv. Pražských stavebních předpisů ze strany Ministerstva pro místní rozvoj, a to především právě pro nesplnění notifikační povinnosti hlavního města Prahy vůči Evropské komisi.

Co se stane, pokud není technický předpis řádně notifikován?

Jak vyplývá z judikatury Evropského soudního dvora, v případě nesplnění notifikační povinnosti vůči Evropské komisi se technický předpis stává neaplikovatelným a nevymahatelným vůči jednotlivcům.[2] V zásadě to znamená, že každý jednotlivec se může nesprávné notifikace (a tudíž neaplikovatelnosti technického předpisu) dovolávat a příslušný správní orgán nebo soud je povinen k této skutečnosti vždy přihlídnout. Z judikatury, jakož i z právní teorie lze dokonce dospět k závěru, že správní orgány a soudy jsou povinny k této skutečnosti přihlížet z úřední povinnosti.[3]

Shora uvedená neaplikovatelnost a nevymahatelnost příslušného technického předpisu se přitom nevztahuje pouze na případy, kdy členský stát daný technický předpis vůbec nenotifikoval, ale též na situace, kdy návrh technického předpisu sice byl Evropské komisi oznámen, avšak členský stát nedodržel tzv. stand-still period, tedy lhůtu, po kterou musí s přijetím daného technického předpisu posečkat za účelem uplatnění a vypořádání případných připomínek ze strany Evropské komise a ostatních členských států.[4] Lhůta pozastavení prací přitom může činit 3 až 12 měsíců v závislosti na tom, zda členský stát nebo Evropská komise vyjádřily své připomínky k návrhu technického předpisu, popř. Evropská komise oznámila, že danou oblast plánuje regulovat na evropské úrovni apod.

Pro posouzení otázky neaplikovatelnosti příslušného technického předpisu je proto potřeba vždy detailně zkoumat celý průběh legislativního procesu, kterým daný technický předpis prošel, včetně otázky notifikace různých variant příslušného předpisu, které se mohou v rámci legislativního procesu objevit (například na základě pozměňovacích návrhů), či otázky vypořádání se státem nebo vyššího územního samosprávného celku s případnými připomínkami Evropské komise nebo ostatních členských států.

Ondřej Caska,
advokát

[VEPŘEK CASKA VLACHOVÁ advokátní kancelář s.r.o.](#)

Husova 242/9
110 00 Praha 1

Tel.: +420 222 220 775

Fax: +420 222 220 804

e-mail: info@vcv.cz

[1] Viz seznam úřadů vázaných povinnostmi oznamovat návrhy technických předpisů (kromě centrálních vlád českých států), Úřední věstník Evropské unie, C 127/07 ze dne 31. května 2006.

[2] Viz např. rozhodnutí C-194/94 CIA Security International SA odstavec 54.

[3] Viz např. rozhodnutí C-443/98 Unilever Italia SpA odstavec 52 ve spojení s rozhodnutím Krajského soudu v Ústí nad Labem sp. zn. 15 Ca 184/2006 z dne 19.7.2007 a ve spojení s Král, R: Zásady aplikace komunitárního práva národními soudy, Praha, C.H.Beck, 2003, str. 13-14.

[4] Viz např. rozhodnutí C-443/98 Unilever Italia SpA odstavec 52.

Další články:

- [DEAL MONITOR](#)
- [Vybrané otázky poskytování zdravotních služeb na dálku](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Ombudsman na Maltě - základní parametry a role. A v čem bychom se mohli poučit i my v Česku?](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Rozhovor s JUDr. Veronikou Janoušek Rudolfovou, samostatnou advokátkou specializující se na sportovní právo](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)